

Zpráva předsedy o činnosti JmŠS v roce 2004 a za celé volební období 2002-2004

Vážení delegáti volební Konference JmŠS,

před třemi lety, 10. dubna 2002, jsme se poprvé sešli jako zástupci jihomoravských oddílů, abychom ustavili Jihomoravský šachový svaz. Málokdo měl tehdy představu, co bude krajský šachový svaz vlastně dělat, když činnost na okresech si řídí Okresní šachové svazy a vyšší tj. moravské a celostátní soutěže Šachový svaz České republiky. Nebude to jen nadbytečný a formální řídicí článek, poplatný uměle vytvořenému územně státnímu uspořádání? Nezvádl by všechnu činnost lépe a levněji bývalý celomoravský Moravskoslezský šachový svaz?

Domnívám, že další vývoj odpověděl na všechny předchozí otázky slovem "ne". Reorganizace soutěží družstev, která zapojila do standardních nadokresních soutěží dalších téměř 20 družstev, vznik nových krajských soutěží, které rehabilitovaly zájem o postupové soutěže s prestižním celostátním finálovým zakončením (bleskový šach, Pohár družstev), vytvoření krajských internetových stránek s výsledky všech krajských soutěží dostupnými většinou hned večer po soutěži, obnovení kvalitních školení trenérů i rozhodčích (39 rozhodčích v roce 2003, 47 v roce 2004), to všechno jsou novinky, kterých bychom se bez přechodu na krajské uspořádání pravděpodobně nedočkali. Nikoliv nepodstatný je i fakt, že se konečně podařilo najít uspořádání, které drtivá většina členů považuje za přirozené a nevyčerpává se v nekonečných diskusích, zda bychom měli nebo neměli změnit celou strukturu šachového hnutí.

Výroční konference je tu proto, abychom otevřeně zhodnotili úspěchy a neúspěchy uplynulého roku a stanovili si úkoly do budoucna. Má-li nás naše práce těšit, nemůžeme plánovat útlum nebo stagnaci, ale rozvoj. Neměli bychom se utápět v tom, co "nejde" (zvyšovat členskou základnu, trénovat děti a jezdit s nimi po soutěžích, zlepšovat prostředí hracích místností, pravidelně posílat zprávy do novin, ucházet se o podporu sponzorů, místních a krajských úřadů), ale raději si dát předsevzetí, kterým malým a lokálním příspěvkem můžeme napomoci k rozvoji šachu a zlepšení povědomí o něm v řadách veřejnosti.

Volební Konference zvolí nový Výkonný výbor a Revizní komisi. Přistupovat bychom k těmto orgánům měli jako k samosprávě, která spravuje krajské záležitosti z naší vůle a k našemu prospěchu. Kdo se na ní nepodílí, těžko může kritizovat, že nepracuje podle jeho představ. Neúspěchem není neuspět ve volbách, neúspěchem je nenajít nikoho ze svého okolí, kdo by měl zájem se na této samosprávě podílet. V minulém VV chyběl zástupce okresu Blansko a od poloviny volebního období i zástupce okresu Znojmo.

1. Postavení JmŠS v rámci Jihomoravského krajského sdružení ČSTV.

JmŠS byl krátce po svém ustavení v roce 2002 zaregistrován jako samostatný právní subjekt, ale po dohodě s Jihomoravským krajským sdružením ČSTV byl jeho samostatný statut ukončen a stal se právní součástí tohoto sdružení. Důvodem byla úspora finančních prostředků. Krajské pracoviště ČSTV poskytuje JmŠS zdarma prostory v Brně na Zámečnické ulici ve všedních dnech, o víkendech a svátcích za režijní poplatek 50Kč na hodinu. Zdarma rozesílá poštu, spravuje konto JmŠS a vede účetnictví. Mezi jednotlivými sporty registrovanými v ČSTV se šachy na jižní Moravě řadí až na 17. místo s počtem členů 1495 (údaj k 31.12.2003). Měli bychom prodiskutovat, jak podpořit zájem oddílů, které prozatím nejsou členy žádné střešní organizace, o registraci v ČSTV.

2. JmŠS a Jihomoravský kraj.

Od svého vzniku vyčleňoval Jihomoravský kraj poměrně slušné prostředky na podporu sportovních organizací. Tyto peníze však byly (kromě prostředků na opravy a údržbu sportovních zařízení, na které šachisté tradičně nedosáhnou) účelově vázány na významné sportovní akce nebo reprezentaci jihomoravského kraje. Nejaktivnější a nejspěšnější v získávání těchto dotací byly Lokomotiva Brno a Šachové sdružení Znojmo. Svou roli určitě hrálo i to, že krajský hejtmán Stanislav Juránek ovládá a oceňuje královskou hru a hustopečský předseda Luboš Kuchynka působil ve funkci člena Sportovní komise při Radě JmK. Ten také prosadil šachy mezi sporty gigantické Letní dětské olympiády, která proběhne 21.-26.6.2005 v Brně za účasti 3800 dětí a 700 členů doprovodu v 18 sportovních odvětvích. Organizačním zvládnutím a sportovním úspěchem bychom svou pozici v rodině krajských sportovních odvětví velice upevnili. Jihomoravský kraj vyčlenil na podporu krajské sportovní výpravy 1,5 mil korun. Informace o akci lze nalézt na stránkách www.lodm2005.cz.

3. Postavení JmŠS v rámci Šachového svazu České republiky.

Postavení JmŠS v rámci ŠSČR je stabilně silné. Nejsou zatím známa definitivní registrační čísla ostatních krajů za rok 2004, ale je jisté, že si udržíme své postavení na 2. místě podle počtu členů a na 1. místě podle počtu oddílů. Do nejpočetnějšího Moravskoslezského svazu nám chybí asi 100 členů, před třetím Středočeským krajem máme náskok téměř 300 členů. Díky této pozici máme 2 postupová místa do 2. ligy, 2 postupová místa do celostátních soutěží jednotlivců, dvojnásobný počet delegátů na konferenci ŠSČR oproti menším krajům. Miroslav Hurta je členem VV ŠSČR a předsedou Komise mládeže, David Ciprys a Petr Buchniček jsou členy STK ŠSČR, David Ciprys navíc i Organizační komise ŠSČR, Josef Plch je členem Revizní komise ŠSČR.

4. Registrace členské základny a výběr členských příspěvků.

Počet registrovaných hráčů JmŠS ke dni 31.12.2004 činí 1729, počet oddílů 75. Oproti loňsku se zvýšil počet členů o 3 a poklesl počet oddílů o 2. Za poslední 3 roky jde zhruba o setrvalý stav. Počet členů za toto období klesl o 60, počet oddílů se zvýšil o jeden. Oddíly, které v uplynulém tříletém období ukončily svou činnost, byly nahrazeny novými. Vznikly nebo obnovily svou aktivní činnost ŠK Jevíčko, Sokol Rovečné, ŠK CAFÉ ALFA Brno, ÚSP Brno, DDM Velké Pavlovice, Kovo Ždánice, Š.K. 1923 Sokol Kyjov a Orel Dolní Bojanovice. JmŠS i všechny OŠS důsledně dbaly, aby všechny oddíly a všichni hráči na soupiskách mistrovských soutěží byli řádně registrováni. Vzhledem k prakticky úplné závislosti šachového hnutí na finančních zdrojích odvíjejících se od výše členské základny, je podobná důslednost nezbytná i v budoucnu. ŠSČR schválil na poslední Konferenci pokuty pro oddíly, které nesplní každoroční registrační termín do 1.3. Pro dlouhodobou nemoc hospodáře nebyly za rok 2004 vypsané, ale není vyloučeno, že k tomu ještě dojde.

5. Hospodaření.

Hospodaření roku 2004 skončilo přebytkem ve výši cca 13,000Kč. Tento přebytek však byl způsoben doplatkem členských příspěvků z roku předchozího zhruba ve stejné výši. Reálné hospodaření bylo vyrovnané. Rezervu, kterou si JmŠS vytvořil v prvním roce své existence z podílu na likvidačním zůstatku bývalého MŠS, se tak podařilo zachovat ve výši cca 100,000Kč. Téměř 30,000Kč putovalo každoročně jako přímá dotace oddílům pracujícím s mládeží, 20,000-30,000Kč obdržely Okresní šachové svazy, nejvíce prostředků směřovalo přirozeně do mistrovských soutěží. V ostatních oblastech postupoval JmŠS s maximální šetrností, školení a semináře si na sebe vydělaly z poplatků účastníků. V roce 2005 je nutno počítat s poklesem příjmů z členských příspěvků o cca 15,000Kč vzhledem k úpravě výše příspěvků pro seniory nad 70 let a mládež do 18 let. Snížení těchto poplatků na 0Kč resp. na 10Kč by mělo přimět oddíly k registraci maximálního počtu dětí a mládeže do 18 let. Registrační poplatek je nyní pouze symbolický a ŠSČR i JmŠS budou vyžadovat registraci dětí na většině svých mládežnických soutěží.

6. Činnost OŠS.

Zachovat či nezachovat Okresní šachové svazy. To byla jedna z klíčových otázek při vzniku JmŠS. Téměř jednotná odpověď zněla: "zachovat". Určitě to bylo správné rozhodnutí. Činnost 75 oddílů nelze koordinovat z jednoho místa. Navíc má každý okres poněkud jinou historii a jiné zvyklosti, což naše hnutí obohacuje. Určité standardy by však měly být zachovány všude. Základním standardem je nepochybně zorganizování stabilních a kvalitně řízených soutěží družstev s výsledky dostupnými v podstatě obratem, tak jak to umožňuje dnešní mailová a internetová komunikace. Druhým pilířem činnosti je zorganizování okresního přeboru mládeže a okresního kola přeboru škol. Třetím úkolem by měl být styk s okresním (regionálním) sdružením ČSTV - např. nominace do ankety o nejlepšího sportovce okresu, ucházení se o případné granty např. z programu ČSTV Sportuj s námi apod. Společným jmenovatelem pro všechny tyto role OŠS by měl být maximální výstup do okresních médií. Novináře je potřeba naučit psát o šachu - tím, že jim budou zasílány aktuální mailové zprávy příp. i fotografie neustále (bez ohledu na to, zda poslední zprávu otiskli nebo ne) a těmito zprávami budou nejen holé výsledky a tabulky, ale i stručné a výstižné slovní komentáře. Každý novinář má jiný styl, je potřeba vystihnout charakter a správnou délku článků, které pro něj budou nejpřijatelnější. V některých novinách lze pro stálé dopisovatele očekávat i symbolické, ale stálé odměny (např. v nejrozšířenějších okresních Denících Moravia je to pravidlem).

Další úkoly už závisejí na konkrétních okresních podmínkách. Asi málokde se dnes mohou pochlubit kvalitním okresním přeborem dospělých v praktickém šachu, ale okresní přebor v rapidu nebo blesku by měl zvládnout každý OŠS. Oživit dění na okresech mohou i méně tradiční soutěže typu okresního poháru, okresní ligy mládeže atd. Navrhují v roce 2004 rozdělit mezi OŠS standardní částku činící 3,000 na jeden okres, tj. cca 21,000Kč podle klíče: 1,000Kč paušálně + 8Kč za 1 aktivního člena k 31.12.2004. V praxi půjde o částky od 1,936Kč (Znojmo) do 4,744Kč (Brno-město).

7. Soutěže.

V prvním roce činnosti JmŠS běžely mistrovské soutěže družstev plně v režii ŠSČR. Ve druhém a třetím roce vytvořil JmŠS z původních 2 skupin tehdejšího oblastního přeboru dvoustupňovou soutěž složenou z Krajského přeboru I. třídy a tří skupin Krajského přeboru II. třídy. Toto uspořádání by mělo být "definitivní" tj. stabilní po několik příštích let. Hlavním cílem JmŠS bylo zajistit co nejkvalitnější řízení těchto soutěží, které by bylo plně srovnatelné s vyššími soutěžemi a odpovídalo možnostem dnešní doby i potřebám dnešních šachistů. Kompletní zprávy ze všech krajských soutěží jsou dnes k dispozici už v neděli večer po zápasech, nejen mailem pro samotné účastníky, ale i na internetu s krátkým komentářem pro všechny zájemce.

V KP I. je vydáván partiový bulletin, který si zpracovávají sama družstva a který je dostupný na internetu do týdne po sehrání každého kola. KP I. bude s nejvyšší pravděpodobností od příští sezóny započítáván na FIDE ELO.

Soutěže jednotlivců dostaly teprve v loňské sezóně svůj (snad) dlouhodobě stabilní kabát. Úroveň a prestiž republikových soutěží vzrostla oproti minulosti zásadním způsobem a to samozřejmě ovlivňuje i zájem hráčů o krajské soutěže. Loňské krajské přebory v Brně (klasický přebor v režii ŠK Duras Brno, bleskový přebor a Pohár JmŠS družstev v rapid šachu v režii Lokomotivy Brno) byly zorganizovány na vysoké úrovni a pořadatelé zaslouží poděkování. Pořadatelé krajského přeboru v rapid šachu ve Znojmě neměli štěstí na rozhodčího, který nezvládl losovací program a přes skvělou hráčskou účast byla odezva na turnaj velmi negativní. Hlavní prioritou JmŠS do budoucna zůstává podpora velkého OPEN turnaje (resp. festivalu) hraného jako krajský přebor v praktické hře, protože podobné soutěže nejvíce přispívají k růstu úrovně výkonnostního šachu i k propagaci šachu na veřejnosti. Letní festivaly v Brně a jarní ve Znojmě měly loni mimořádně vysokou úroveň a lze jen doufat, že v kalendáři soutěží vydrží. Vzpomenout je třeba i jedinečnou Znojemskou královnu. Další soutěže většinou nepřekročily regionální rámec, byť např. tradiční štěpánský OPEN v Sudoměřicích se 120 člennou účastí se zařadil k největším akcím svého druhu.

O soutěžích mládeže bude referovat předseda Komise mládeže. Přes stálou účast dvou oddílů v dorostenecké extralize (Lokomotiva Brno a ŠK Brankovice), dalších 4 oddílů v 1. lize (Tatran Poštorná, ŠK Hodonín, Sokol Jedovnice, TJ Vinohrady), dva hráče s ambicemi být nejlepší v ČR ve své věkové kategorii (Lukáš Kuchynka, Anna Bálková) a tři mládežnické turnaje, které počtem hráčů jen těžko hledají republikovou konkurenci (Brankovice, Břeclav, Rajhrad), se nelze zbavit pocitu, že práce s mládeží zažívá v současnosti období stagnace. Výsledky posledního mistrovství Moravy s Slezska potvrdily zaostávání (např. za sousedním Zlínským krajem) ve výkonnosti u starších věkových kategorií a bohužel i v počtech hráčů u kategorií mladších.

8. Komunikace v JmŠS

Změny v organizaci šachového hnutí byly plynule doprovázeny rychlým přechodem k elektronické komunikaci. Klíčoví členové VV JmŠS jsou ve vzájemném mailovém kontaktu prakticky denně. Je to do značné míry podmíněno generačně, celkovým omlazením funkcionářského kádru. Vývoj v této oblasti jde mílovými kroky, pro mladou generaci šachistů je dnes naprosto samozřejmě hledání informací na internetu, on-line hraní partií se soupeři z celého světa, diskutování v diskusních fórech, která neznají žádná tabu. Pokud chceme mladé oslovit, nemůžeme tento trend ignorovat. Původní představa VV JmŠS, že oddíly budou dostávat balíky mailové pošty na určené adresy zodpovědných zástupců, byla rychle korigována zjištěním, že zdaleka ne všechny nahlášené adresy opravdu slouží k přenosu informací dále do oddílů. Do budoucna by hlavním informačním zdrojem v JmŠS měly být internetové stránky JmŠS, které umožní každému zájemci (nejen předsedům oddílů nebo kapitánům družstev) snadný, rychlý a levný přístup k co nejširšímu spektru informací. Snahou JmŠS je maximálně omezit vyvěšování holých a strohých "úředních" zpráv, ale jít spíše cestou "internetového časopisu" s maximem komentovaných zajímavostí, které zaujmou nejen funkcionáře, ale i většinu výkonnostních hráčů a osloví i šachové fandy, tak jak je to zcela běžné u ostatních sportů. Málokterému sportu nabídl internet takové prezentační možnosti jako nám.

9. Příprava trenérů a rozhodčích.

Rozjezd vzdělávání rozhodčích a trenérů je jednou z nejviditelnějších změn oproti období na přelomu uplynulého desetiletí. Určitě už se nevrátí časy ještě dávnější, kdy byly prostředky a čas na týdenní turnusy nebo víkendové výjezdní pobyty. Cílem JmŠS je uspořádat tato školení v duchu "distančních" forem vzdělávání, kdy si zájemci danou problematiku předem doma prostudují a vlastní školení probíhá jako intenzivní seminář, jehož těžiště není v přednáškách, ale v diskusích. Součástí těchto diskusí byly letos i praktické ukázky modelových situací, které museli účastníci na místě vyřešit. Takové semináře mohou být zajímavé i pro kvalifikované rozhodčí nebo trenéry vyšších tříd, kteří si chtějí své znalosti jen osvěžit a doplnit. I v budoucnu by měly být kurzy rozhodčích a trenérů zajištěny co nejkvalitněji s poměrně náročnými požadavky na uchazeče, aby se prestiž rozhodcovské i trenérské kvalifikace podstatně zvýšila. Nabídka kurzů se bude do značné míry odvíjet od poptávky. Pokud máte zájem o školení, kontaktujte VV JmŠS.

10. Konference ŠSČR

Právo účasti na konferenci ŠSČR, která proběhne v sobotu 26.2.2004 v Pardubicích, má za JmŠS 6 delegátů. Kromě voleb půjde opět především o rozdělení peněz a letos možná přibudou i o diskuse o hracích systémech v soutěžích družstev.

Přílohy

1. Počet registrovaných členů a ŠSČR k 31.10.2004 podle krajů (údaje k 31.12. nejsou známy)

Pražský šachový svaz	1212	Královéhradecký šachový svaz	825
Středočeský šachový svaz	1427	Pardubický šachový svaz	810
Jihočeský šachový svaz	570	Šachový svaz Vysočina	535
Šachový svaz Plzeňského kraje	579	Jihomoravský šachový svaz	1694
Karlovarský šachový svaz	321	Šachový svaz Zlínského kraje	1246
Ústecký šachový svaz	834	Olomoucký šachový svaz	645
Liberecký šachový svaz	537	Moravskoslezský šachový svaz	1817

2. Počet registrovaných členů a oddílů ŠSČR k 31.12.2004 podle okresů JmŠS (v závorce změna oproti loňskému stavu), návrh rozdělení dotace pro OŠS (splatné do 31.1.2005).

Okres Blansko	237	+4	14	0	2896Kč
Okres Brno-město	468	-13	12	-1	4744Kč
Okres Brno-venkov	163	-5	9	-1	2304Kč
Okres Břeclav	261	+22	12	0	3088Kč
Okres Hodonín	286	+16	15	+1	3288Kč
Okres Vyškov	197	-13	8	0	2579Kč
Okres Znojmo	117	-8	5	-1	1936Kč
Celkem	1729	+3	75	-2	20835Kč

V Břeclavi, 16.1.2005

David Ciprys
předseda JmŠS